

[H. P. Johansen.]

Jeg skal tilføje, at Lovforslaget er at opfatte som et Tilbud til Kommunerne og et Tilbud til Hjemmene, idet begge Parter staar frit med Hensyn til, hvorvidt de vil udnytte Loven. Endvidere kan det nævnes, at Lovforslaget ikke har nogen social Karakter, idet der kan ydes Bistand til alle uden Hensyn til deres sociale Forhold.

Af særlig Interesse er efter min Opfattelse den Begrundelse, der gives for Lovforslaget. Der er især tre Ting, som begrunder dets Fremsættelse, for det første, at den danske Børnedødelighed er forholdsvis stor, for det andet, at der er foretaget vellykkede Forsøg med Ansættelse af Sundhedsplejersker paa forskellige Omraader her i Landet, og endelig, at man har Erfaringer fra Udlandet at bygge paa, Erfaringer, der anbefaler en Lovgivning som den her foreslaaede. Hvad det første angaar, Børnedødeligheden — jeg understreger, at der her tænkes paa Dødeligheden blandt Børnene i det første Leveaar —, burde det vist egentlig ikke være saadan, at man havde en særlig høj Procent her i Landet. Der er vist egentlig ingen rimelig Grund til, at Danmark skal figurere med en forholdsvis høj Procent, da hverken de økonomiske, de lægemæssige eller de klimatiske Forhold er af en saadan Art, at de skulde byde særlig daarligere Vilkaar for Spædbørns Trivsel. Alligevel er det en Kendsgerning, at Børnedødeligheden er højere her end i en Række andre Lande. I Bilaget til Lovforslaget oplyses det efter en Statistik fra 1931, at Børnedødeligheden for Danmarks Vedkommende var 8,1 pCt., hvorimod Schweiz kun havde 4,9 pCt., Holland 5 pCt., Amerika, England og en Række andre Lande ligeledes en lavere Procent. Noget lignende ser man ved en Sammenligning med de andre nordiske Lande; det viser sig, at ogsaa de har en betydelig lavere Procent end vi.

Det er saaledes en Kendsgerning, at her er et Forhold, der maa rettes. Den væsentlige Aarsag til det maa vel være manglende Oplysning med Hensyn til Børnets Røgt og Pleje i dets første Leveaar. Jeg kan tilføje, at man ogsaa inden for skoleinteresserede Kredse har drøftet Sagen og udkastet den Tanke at indføre Barnepleje som Fag i Folkeskolen. Noget kunde der selvfølgelig udrettes ad den Vej, men jeg vil dog gerne gøre den Bemærkning, at for det første er det begrænset, hvad Skolen kan overkomme af nye Fag, og for det andet er Børneskolen næppe det bedste Sted for en Undervisning som den, her

er Tale om. Det er derfor sikkert nødvendigt at gaa andre Veje, nemlig til en direkte Oplysning og Vejledning over for Mødrene, især de unge Mødre. Disse nye Veje har jo ogsaa været prøvet, idet der, som nævnt, forsøgsvis har været ansat Sundhedsplejersker paa forskellige Omraader. Det blev oplyst ved Lovforslagets Fremsættelse, at man i en 5-aarig Periode har haft Sundhedsplejersker i Holbæk, i Vejle og i et Distrikt her i København. Nu skal jeg ikke komme nærmere ind paa dette Forsøgsarbejde, som der er gjort udmærket Redø for baade i Ministerens Forelæggelsestale og i det Bilag, der ledsager Lovforslaget, jeg skal blot anføre, at disse Forsøg maa karakteriseres som meget vellykkede, idet Sundhedsplejerskerne overalt er blevet vel modtaget fra Mødrenes Side, og Dødeligheden blandt Spædbørn er dalet betydeligt paa disse Omraader. Der er ogsaa al Grund til at formode, at Børnenes Sundhedstilstand helt igennem er blevet forbedret, hvor disse Sundhedsplejersker har haft deres Gerning.

Den tredje Begrundelse for Lovforslagets Fremsættelse er, som nævnt, at man fra Udlandet har indhøstet Erfaringer, der opfordrer til at gennemføre det her fremsatte Lovforslag. Her behøver man blot at se paa, hvorledes Forholdene er lige Syd for den danske Grænse, hvor der i visse Løgekredse har været ansat 1 Sundhedsplejerske for hver 1400 Indbyggere. Det er ikke nogen forholdsvis ny Ordning, da den har eksisteret i 12—13 Aar. Disse Sundhedsplejersker har haft den Opgave at opsøge alle Mødre, der havde Spædbørn, og virke vejledende for dem. Desuden er der blevet afholdt oplysende Kursus og uddelt skriftligt Materiale med det samme Formaal for Øje. Resultatet af dette forebyggende Arbejde lige Syd for Grænsen maa siges at have været godt, idet Børnedødelighedsprocenten er dalet saa stærkt i Løbet af den halve Snes Aar, at den er blevet halveret, hvorimod Spædbørnsdødeligheden ligger betydeligt højere i tilsvarende Egne Nord for Grænsen, hvor et saadant Arbejde ikke har været udført.

Jeg skal slutte med at pege paa, at en stor Børnedødelighed i sig selv er et sørgeligt Fænomen, men dobbelt alvorlig for Samfundet, naar Fødselshyppigheden samtidig er nedadgaaende, hvilket desværre er Tilfældet herhjemme, hvad man bl. a. rent praktisk kan se ved at studere Børnetallet i vore Folkeskoler. Jeg kan nævne, at Statistisk Departement for nylig angaaende Børnetallet i Skolerne meddelte, at Børne-